

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 4C/216/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712215077
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Daxner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2018:1712215077.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok so sídlom v Pezinku rozhodol sudkyňou JUDr. Ingrid Daxner v právnej veci žalobcu: O. P., L.. XX.X.XXXX, J. J. XXX, J., Š. M. Y., zast. JUDr. Jaroslav Bódiš, advokát, so sídlom Turistická 11, Košice, proti žalovanému: O. X., L.. XX.XX.XXXX, X. XXX/XX, C., Š. M. D., zast. ADVOKA s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kamenická 36, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o vrátenie vzájomných plnení, takto, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi kúpnu cenu 10 500,- eur a zaplatiť mu úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 10 500,- eur od 3.9.2012 do zaplataenia, proti povinnosti žalobcu vrátiť žalovanému osobné motorové vozidlo zn. Q. Q., R.: D. XXX Q., farba čierna metalíza, E.: T., všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšku zamietá.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 3.9.2012, doručenou súdu dňa 5.9.2012, sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vrátiť mu sumu 10 500,- eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 3.9.2012 do zaplataenia oproti vráteniu osobného motorového vozidla Q. Q., R.: D.-XXX Q., farby čierna metalíza, E.: T., titulom vrátenia si vzájomných plnení po odstúpení od kúpnej zmluvy.

2. Žalobu žalobca skutkovo odôvodnil tvrdením, že ako kupujúci so žalovaným, ako predávajúcim, uzavrel dňa 11.5.2012 kúpno-predajnú zmluvu o kúpe motorového vozidla Q. Q., R.: D.-XXX Q., farby čierna metalíza, E.: T. za kúpnu cenu 10 500,- eur. Pri predaji mu žalovaný uviedol, že vozidlo nemá žiadne vady. Počas cesty z Trnavy do Bidoviec došlo v Ružomberku k poruche vozidla, následne musel nechať nepojazdné vozidlo odťahovať do Bidoviec. Pri kontrole v autorizovanom servise Chevrolet v Košiciach bolo zistené, že skutočný stav najazdených kilometrov je vyšší ako žalovaným uvádzaných 30 000 km pri uzatváraní kúpnej zmluvy a taktiež bolo zistené, že by sa mohlo jednať o vadu na prevodovke, ktorá sa na vozidle nachádzala už v čase predaja vozidla a bolo len otázkou času, kedy sa prejaví. Jeho právny zástupca v jeho mene zaslal žalovanému list zo dňa 21.5.2012, ktorým odstúpil od kúpnej zmluvy podľa § 597 Obč. zák. s upozornením, že ak žalovaný nebude na list reagovať a nedôjde k vráteniu kúpnej ceny proti vráteniu vozidla, bude si nároky uplatňovať súdnou cestou. Tiež ho vyzval na oznámenie termínu, kedy sa môže dostaviť k prehliadke vozidla v autorizovanom servise v Košiciach, aj za prítomnosti znalca, pre prípadné súdne konanie. Po vzájomnej komunikácii sa ohliadka vozidla aj v prítomnosti žalovaného konala dňa 26.6.2012 a po obhliadke vozidla znalcom Ing. Petrom Weinerom tento následne vypracoval znalecký posudok č. 13/2012, v ktorom konštatuje tak vážnu závalu na vozidle, že bráni jeho riadnemu užívaniu. Súčasne sa vyjadril k nožnej nesprávnej technike jazdy žalobcu v tom zmysle, že moderné elektronicky riadené prevodovky neumožňujú vodičovi urobiť fatálnu chybu, v dôsledku ktorej by došlo k mechanickému poškodeniu dielov prevodovky, teda nie je technicky možné, aby vodič nesprávnou manipuláciou s pákou voliča režimu prevodovky spôsobil

jej poškodenie. Týmto vyvrátil teóriu žalovaného, že vada na vozidle vznikla v dôsledku neodbornej manipulácie žalobcom. Na základe týchto záverov znalca vyzval žalovaného na vrátenie vzájomných plnení. Žalovaný reagoval listom odignorovaním jeho žiadosti s tým, že sa nejednalo o skrytú vadu. Deklaruje, že od počiatku, kedy od kúpnej zmluvy odstúpil, bol a stále je pripravený vrátiť žalovanému predmetné vozidlo proti vráteniu kúpnej ceny, čo ale žalovaný odmieta.

3. Za prostriedky procesného útoku označil a k žalobe pripojil: písomnú kúpno-predajnú zmluvu s dátumom 11.5.2012, výzvy žalobcu zo dňa 22.5.2012 a 27.7.2012, odpovede žalovaného, záznam z vykonania ohliadky zo dňa 26.6.2012, znalecký posudok č. 13/2002 znalca Ing. Petra Weinera.

4. Žalovaný, ktorému bola žaloba doručená dňa 27.12.2012, sa písomne nevyjadril. 5. Za konania, na pojednávaní dňa 9.8.2018, žalobca zmenil žalobný petít jeho rozšírením aj o určenie /absolútnej/ neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 11.5.2012, tvrdiac, že žalobca bol pri uzatváraní kúpnej zmluvy žalovaným uvedený do omylu v tom, že kupované vozidlo má najazdený počet kilometrov iba 30 000, pričom v skutočnosti podľa znalca Ing. Weinera malo cca 100 000 km, o pripustení ktorej zmeny súd pozitívne rozhodol na pojednávaní dňa 9.8.2018. Za prostriedok procesného útoku v tejto súvislosti označil aj listinné dôkazy: inzerát žalovaného zverejnený dňa 4.5.2012 a doklad od autorizovaného servisu v Rakúsku /úradný preklad predložený súdu na pojednávaní dňa 8.1.2018/.

6. K zmenenej žalobe sa žalovaný písomne zo dňa 20.8.2018 vyjadril tak, že nesúhlasí ani so zmenenou žalobou, s poukazom na viaceré rozhodnutia súdov vyššej inštancie vo vzťahu k tej ktorej argumentácii. Má za to, že s odstupom času žalobca si je žalobca vedomý, že nevie preukázať presnú príčinu poruchy automatickej prevodovky vozidla a v snahe vyhnúť sa nepriaznivému súdному rozhodnutiu, zmenil skutkový a právny základ žaloby. Poprel tvrdenie žalobcu o uvedení ho do omylu s poukazom na to, že v písomnej kúpnej zmluve, predloženej samotným žalobcom, bol údaj o počte najazdených km vedome a cielene vynechaný. Formulácia zmluvy naznačuje, že zmluvným stranám bol skutočný počet najazdených kilometrov vozidlom neznámy a tomuto faktoru neprikladali žiaden význam. Žalovaný, ako scudziteľ, pri predaji nevyhlásil nič o počte najazdených kilometrov a žalobca, ako kupujúci, si počet najazdených kilometrov, ako vlastnosť kupovanej veci, výslovne nevymienil. Rok výroby vozidla 2007 a jeho päťročná prevádzka boli zrejme. Žalobcovi pred kúpou vozidla prenechal celú „analytickú“ aktivitu /prizvanie konzultanta, ohliadka vozidla, návšteva odborného servisu, skúšobná jazda, formulovanie obsahu písomnej kúpnej zmluvy/. Vo vzťahu k časti rozšírenej žaloby žalovaný tiež vzniesol námietku premičania nároku z prípadnej neplatnej kúpnej zmluvy s poukazom na čas jeho uplatnenia na súde /v roku 2018/. Za prostriedok procesnej obrany v tejto súvislosti označil výsluch svedka Rehorčika, osobne zúčastneného rokovanií medzi stranami v deň odovzdania vozidla, správne dňa 12.5.2012.

7. Súd vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu, vymedzenom stranami sporu /výsluchy strán, svedka Rehorčika, listinnými dôkazmi: inzerát žalovaného zverejnený dňa 4.5.2012, kúpna zmluva s dátumom 11.5.2012, výzvy žalobcu zo dňa 22.5.2012 a 27.7.2012, odpovede žalovaného, záznam z vykonania ohliadky zo dňa 26.6.2012, znalecký posudok č. 13/2002 znalca Ing. Petra Weinera, doklad od autorizovaného servisu v Rakúsku, čestné vyhlásenie Mgr. Andreja Rehorčika.

8. Podľa § 137 písm. c/ C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

9. Predovšetkým sa súd vysporiadal so žalobou v časti o určenie /absolútnej/ neplatnosti kúpnej zmluvy s dátumom 11.5.2012 tak, že túto bolo potrebné bez ďalšieho zamietnuť pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, s poukazom na ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít / čl. I ods. 1,2 C.s.p./: „naliehavý právny záujem nie je daný spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na plnenie povinnosti podľa /bývalého/ § 80 písm. b/ O.s.p.“ /R 17/1992/. Požadovaný súdny výrok by sám osebe bol bez praktického významu, nevytvoril by pevný právny základ pre právny vzťah strán sporu a nepredišlo by sa ním prípadnej ďalšej žalobe, resp. v danom prípade sa žalobca ďalším žalobným petítom sám domáha priamo uloženia povinnosti na plnenie.

10. V nadväznosti na uvedené sa súd ďalej nezaoberal /inak dôvodnou/ obranou žalovaného vo vzťahu k tejto určovacej žalobe /neexistencia omylu vo vôle kupujúceho z dôvodu neexistencie vymienenia si kupujúcim určitého počtu najazdených kilometrov kupovaným vozidlom, ako osobitnej vlastnosti kupovanej veci, neexistencia ubezpečenia žalovaným kupujúceho o počte 30 000 najazdených kilometrov kupovaným vozidlom, v neposlednom rade ani s dôvodne vznesenou námietkou premičania prípadného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy/.

11. Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

Dňa 12.5.2012 strany sporu /žalobca ako kupujúci a žalovaný ako predávajúci/ uzavreli písomnú kúpnu zmluvu o odplatnom prevode vlastníckeho práva k ojazdenému osobnému motorovému vozidlu, za kúpnu cenu 10 500,- eur, splatnú v hotovosti pri podpise zmluvy. Písomnú zmluvu podľa tvrdenia

žalovaného vyhotovil žalobca a žalobca toto tvrdenie žalovaného nepoprel. Kúpna zmluva obsahovala označenie zmluvných strán, prehlásenie predávajúceho o jeho výlučnom vlastníctve k predmetu prevodu, údaje o vozidle: továrenskú značku vozidla Q., P. Q., obsah XXXXcmX, počet dverí 5, dátum výroby 11.1.2007, ŠPZ D.-XXX Q., farbu čierna metalíza, bez servisnej knižky, bez čísla motora, počet majiteľov 2, platnosť D. X.X.XXXX a E.: T., uvedenie dokladov, ktoré sa odovzdávajú: technický preukaz, protokol STK a EK a osvedčenie o evidencii, vyhlásenie kupujúceho, že od predávajúceho kupuje ojazdené a opotrebované motorové vozidlo, že bol dôkladne oboznámený s jeho technickým stavom a vykonal skúšobnú jazdu a fyzickú obhliadku, výšku kúpnej ceny a jej splatnosť a dohodu zmluvných strán o režime odhlásenia a prihlásenia vozidla na prísl. oddelení polície.

Podľa zhodných tvrdení strán sporu uzavretiu kúpnej zmluvy predchádzala fyzická obhliadka vozidla žalobcom v sprievode ďalšej osoby v mieste bydliska žalovaného aj zbežná /vizuálna zvonku/ obhliadka v servise v Trnave.

Z výpovede žalobcu súd zistil, že žalobca v deň kúpy s vozidlom /s automatickou prevodovkou/ zahájil cestu z Malinova do miesta svojho bydliska v Bidovciach pri Košiciach, pričom v Ružomberku sa dostal do zápchy, vozidlo stálo asi 5 minút, následne malo problém sa rozbehnúť, motor mal slabý ťah, začali svietiť všetky kontrolky, vozidlo odmietlo pokračovať v ceste, išlo tak útržkovite. Podarilo sa mu sním prejsť pár metrov, aby ho mohol odstaviť na bezpečné miesto /najbližšiu čerpaciu stanicu/. Telefonoval žalovanému, aby ho informoval, že nie je niečo v poriadku a chce mu vozidlo vrátiť, na čo mu žalovaný lakonicky odpovedal, že to nie je jeho problém. Následne vozidlo nechal odtiahnuť do Pan servisu v Košiciach, kde ho prezreli, preskenovali a vydali správu, že nie je v poriadku. Protokoly z opakovaných testov vozidla dal znalcovi k dispozícii. Zorganizoval spoločné stretnutie aj za prítomnosti žalovaného a znalca a nechal si posúdiť príčiny poruchy vozidla. Už počas cesty z Malinova sa vyskytli drobné závady: nefunkčný displej rádia, nefunkčné centrálné zamykanie vozidla, poškodené kožené sedadlo vodiča. Pri kúpe ho žalovaný ubezpečoval, že vozidlo nemá žiadne vady, vizuálne vyzeralo veľmi dobre. V servise a následne to konštatoval aj znalec mu povedali, že vo vozidle sú zakomponované prvky z iných vozidiel, nie originály, patriace do tohto modelu vozidla /napr. červené obloženie, farba sedadiel, že vozidlo bolo pravdepodobne v minulosti poškodené vodou, následkom čoho mohlo dôjsť aj k poškodeniu elektronického radenia a riadenia a z ktorého dôvodu bolo zrejme vymenené aj obloženie a sedadlá vozidla. Asi o dva mesiace oslovil oficiálneho dealera vozidiel Q. v Rakúsku, aby mu poskytol informáciu o tomto vozidle, z ktorej sa dozvedel, že posledná oprava bola vykonaná dňa 14.5.2008 a v tom čase malo vozidlo najjazdených 45 000 km, čo je o 10 000 km viac, ako má v súčasnosti.

Žalovaný vo svojej výpovedi poprel existenciu vady prevodovky v čase jej kúpy žalobcom s tým, že na návrh manželky žalobcu sa stretli so žalobcom v Trnave v autorizovanom servise, kde zistili len nejaké nedostatky, ako vadný tlmič na pravej prednej strane vozidla, potrebu výmeny tyčiek stabilizátora, že klepú, pričom on tam nič nepočul. Vzápätí išli k nemu do Malinova, na skúšobnú jazdu, pričom vozidlo viedol on, žalobca sedel vedľa neho a dával mu pokyny, kedy má pridať, pribrzdiť. V Malinove vozidlo odstavili, naštartovali, otvorili kapotu. Žalobca chcel zľavu 1 000,- eur, dohodli sa na zľave 500,- eur na prípadné nejaké opravy. Žalobca priniesol tlačivo kúpnej zmluvy, do ktorej potom iba vpísali údaje žalovaného, vozidla a kúpnej ceny. Po tom, čo žalobca na vozidle odišiel, neskôr poobede mu volal, že sa auto pokazilo, že nefunguje prevodovka, tak sa ho pýtal, keď spomínal, že nemá s automatickou prevodovkou skúsenosti, či správne radil. Bol prekvapený, lebo po tom, čo ho on kúpil, ako dovezené z Nemecka v roku 2010 a dal si overiť VIN číslo motora, s ním asi pol roka jazdil a bol s ním spokojný. Žalobca s ním spočiatku komunikoval telefonicky s tým, že vozidlo dal odtiahnuť k sebe, neskôr do servisu, informoval ho o zistení poruchy prevodovky a potom mu už len poslal papier, že odstúpuje od kúpnej zmluvy. Namietol, že do dnešného dňa nie je zistená príčina poruchy prevodovky vozidla.

Právny zástupca žalobcu namietal platnosť odstúpenia od zmluvy žalobcom s tým, že v čase predaja vozidla vozidlo nevykazovalo žiadnu vadu, ktorá by robila vozidlo neupotrebitelným.

Podľa listinného dôkazu žalobcu - písomného znaleckého posudku č. 13/2012 zo dňa 11.7.2012 znalca z odboru doprava cestná, odvetvie technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave a odhad hodnoty cestných vozidiel Ing. Petra Weinera, vypracovaného ku dňu 26.6.2012, na zadanú úlohu žalobcom či vada na vozidle je vážna a či ju mohol spôsobiť žalobca nesprávnym spôsobom jazdy, znalec uviedol, že po vykonaní obhliadky vozidla v prítomnosti strán sporu a ďalších zúčastnených osôb a vykonaní skúšobnej jazdy /cca 0,05 km/ vozidlo v stúpajúcom teréne napriek zaradenému stupňu D a otáčkam motora cca 2300 ot./min. zastalo. Následné diagnostické testy boli zhodné s testami, vykonanými autoservisom po dovezení vozidla žalobcom z Ružomberka. Znalec v posudku konštatoval poruchu automatickej prevodovky skúmaného vozidla. Z titulu nefunkčného prenosu krútiaceho momentu z motora na hnané kolesá vozidlo nie je schopné sa pohybovať, nie je možné ho používať. Zistená vada riadiaceho modulu prevodovky, resp. jej príslušenstva je tak vážna, že

bráni riadnemu užívaniu vozidla. Z protokolu o diagnostike nie je možné presne stanoviť príčinu poruchy automatickej prevodovky, túto je možné stanoviť teoreticky /porucha riadiaceho modulu, vadné spojenie medzi riadiacim modulom a niektorými výkonnými členmi, vadný jeden alebo viac výkonných členov prevodovky, trecie plochy bŕzd, resp. spojok, ich opotrebenie, poškodenie niektorej súčiastky automatickej prevodovky a pod./.. V závere tiež uviedol, že u prevodovky tohto typu S.-F. S. V. nie je technicky možné, aby vodič nesprávnou manipuláciou s pákou voliča režimu prevodovky, t.j. nesprávnym spôsobom jazdy, spôsobil poškodenie prevodovky /mechanické poškodenie dielov prevodovky. Jednotlivé blokovania sú zapracované v riadiacom programe riadiaceho modulu prevodovky a pokiaľ je vozidlo v pohybe, nie je možné pohnúť pákou ovládania režimov prevodovky z polohy D do polohy P, nakoľko je páka v polohe D zamknutá/.

Listom zo dňa 22.5.2012, adresovaným žalovanému, žalobca odstúpil od kúpnej zmluvy zo dňa 11.5.2012 a žalovaného vyzval na vrátenie si vzájomných plnení s výzvou oznámiť možné termíny. V liste opísal, akú vadu reklamuje /okrem námietky počtu najjazdených kilometrov aj vadu prevodovky/ a ako sa vada prevodovky po ceste do Bidoviec navonok prejavila.

Listom zo dňa 22.5.2012, adresovaným žalobcovi, žalovaný označil odstúpenie od kúpnej zmluvy za nedôvodné s tým, že doteraz mu nebol predložený dôkaz o vade vozidla.

Listom zo dňa 27.7.2012, adresovaným žalovanému, žalobca zasielal žalovanému vyššie uvedený znalecký posudok s tým, že znalec konštatoval na vozidle vadu, ktorá robí vozidlo neschopným prevádzky a teda riadneho užívania a oznámil mu, že na odstúpení od kúpnej zmluvy a požiadavke na vrátení kúpnej ceny proti vráteniu vozidla, trvá. Žalovaného vyzval na oznámenie termínu vrátenia kúpnej ceny a vozidla.

Listom zo dňa 27.7.2012, adresovaným žalobcovi, žalovaný zotrval na svojom stanovisku s tým, že označený znalecký posudok celkom jednoznačne vylúčil skrytú vadu na vozidle.

V liste zo dňa 3.1.2013 adresovaným žalobcovi, žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu, argumentoval že vozidlo po jeho obhliadke, technickej kontrole a skúšobnej jazde, ako používané, jazdené, prevádzkované piaty rok po výrobe, žalobca za primeranú cenu kúpil, príčina vady vozidla zostala nediagnostikovaná. Žalobu voči nemu považuje za predčasnú, žalovaný vozidlo predával v stave „ako stojí a leží“ a vzhľadom na uvedenú premisu predaja opotrebovaných vecí medzi občanmi, žalovaný nemá zodpovednosť za vady, ktoré sa prípadne vyskytnú na vozidle po jeho predaji.

12. Žalobu v časti o vrátenie si vzájomných plnení súd právne posúdil nasledovne:

Podľa § 499 Občianskeho zákonníka kto prenechá inému vec za odplatu, zodpovedá za to, že vec v čase plnenia má vlastnosti výslovne vymienené, alebo obvyklé, že ju možno použiť podľa povahy a účelu zmluvy, alebo podľa toho, čo účastníci dojednali a že vec nemá právne vady.

Podľa § 501 Občianskeho zákonníka ak sa vec prenechá ako stojí a leží, nezodpovedá scudziteľ za jej vady, ibaže vec nemá vlastnosť, o ktorej scudziteľ vyhlásil, že ju má, alebo ktorú si nadobúdateľ výslovne vymienil.

Podľa § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmetu kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa § 597 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak dodatočne vyjde najavo vada, na ktorú predávajúci kupujúceho neupozornil, má kupujúci právo na primeranú zľavu z dojednanej ceny, zodpovedajúcu povahe a rozsahu vady; ak ide o vadu, ktorá robí vec neupotrebitelnou, má tiež právo od zmluvy odstúpiť. Právo odstúpiť od zmluvy má kupujúci aj vtedy, ak ho predávajúci ubezpečil, že nemá žiadne vady a toto ubezpečenie sa ukáže nepravdivým.

Uvedené ust. Občianskeho zákonníka upravuje objektívnu zodpovednosť akéhokoľvek predávajúceho ako účastníka kúpnej zmluvy. Znamená to, že i v prípade kúpnej zmluvy uzavretej medzi dvoma fyzickými osobami, napr. pri prevode ojazdeného automobilu, je daná takáto zodpovednosť predávajúceho a kupujúci môže uňho vyskytnuté vady po prebratí veci reklamovať, t. j. žiadať buď zľavu, prípadne rozhodnúť sa pre odstúpenie od zmluvy. Objektívna zodpovednosť znamená, že sa nevyžaduje zavinenie predávajúceho, t. j. predávajúci o vadách nemusel mať vedomosť. Predávajúci môže dôsledky svojej zodpovednosti vylúčiť len tým, že upozorní kupujúceho na konkrétne vady veci, ktoré už potom nemôže kupujúci vytykať. Predávajúci, ktorý na vadu neupozornil, sa nemôže zodpovednosti zbaviť. Kupujúci svoje rozhodnutie či od zmluvy odstupuje, alebo požaduje primeranú zľavu z dojednanej ceny, musí predávajúcemu oznámiť spolu s uplatnením práva zo zodpovednosti za vady /reklamácia/. Tieto vady v zmysle § 599 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí kupujúci u predávajúceho uplatniť bez zbytočného odkladu, teda len čo vadu zistil, pričom na súde sa práv zo zodpovednosti za vady môže domáhať len vtedy, ak vady vytkol najneskôr do 24 mesiacov /iné lehoty platia pri predaji krmív a zvierat/ od prevzatia veci. Lehota, uvedená v § 599 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je lehotou prekluzívnou,

čo znamená, že ak kupujúci v tejto lehote neuplatní u predávajúceho právo zo zodpovednosti za vady, toto právo mu zanikne a predávajúci mu nemôže ani dobrovoľne poskytnúť plnenie titulom zľavy z kúpnej ceny, nakoľko u kupujúceho by došlo ku vzniku bezdôvodného obohatenia /plnenie bez právneho dôvodu/. Kupujúci musí vytknúť vadu dostatočne určitým spôsobom. Nestačí teda len všeobecné oznámenie, že vec má vady, ale kupujúci musí výslovne uviesť, aké konkrétne vady vytýka, prípadne vadu opísať a uviesť ako sa navonok prejavuje. Na súde potom môže kupujúci uplatniť právo zo zodpovednosti len za tie vady, ktoré predávajúcemu včas vytkol a nemôže vady dodatočne rozširovať po uplynutí prekluzívnej lehoty. Spolu s vytknutím konkrétnych vád je potrebné oznámenie, aké právo zo zodpovednosti za vady si kupujúci uplatňuje /zľavu alebo odstúpenie od zmluvy/. Toto zvolené právo nemožno právne relevantne dodatočne meniť. Ak kupujúci riadne a včas vytkol predávajúcemu vady predmetu kúpy a predávajúci jeho požiadavkám nevyhovel, môže kupujúci uplatniť právo zo zodpovednosti za vady na súde vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote plynúcej odo dňa vytknutia vád predávajúcemu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

„V prípade povinnosti vrátiť si obojstranne plnenie, ide v režime § 457 Občianskeho zákonníka o tzv. synalagmatický /vzájomne podmienený/ záväzok, kedy požiadavka jednej zmluvnej strany, aby jej bolo druhou zmluvnou stranou vrátené plnenie, ktoré jej poskytla, môže uspieť len ak je žiadateľom navonok deklarovaná aj pripravenosť vrátiť to, čo na základe takejto zmluvy obdržal od druhej strany on sám. Ak ide o žalobu, musí sa tento záväzok premietnuť aj do znenia žalobného návrhu /petitu“ /uznesenie NS ČR sp. zn. 23Cdo 2325/2013/.

13. Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe je sporové konanie ovládané prejednávacou zásadou, v zmysle ktorej tvrdiť skutočnosť a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou strán sporu. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosť, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať /§ 132 ods. 1 C.s.p./.

Uvedené ustanovenie stanovuje teda aj dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu, zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť týchto skutkových tvrdení. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží teda na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Strana sporu, ktorý tvrdí určitú negatívnu skutočnosť, nenesie ohľadne tejto skutočnosti dôkazné bremeno; pri popretí tohto tvrdenia protistranou táto sama ponese dôkazné bremeno ohľadne svojho pozitívneho tvrdenia.

14. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že osobné motorové vozidlo, kúpené žalobcom od žalovaného, ešte v deň jeho kúpy sa stalo nepoužiteľným na svoju podstatou základný účel, na ktorý je osobné motorové vozidlo určené - bezpečnú prevádzku v cestnej premávke, že žalobca svojím listinným dôkazom - znaleckým posudkom č. 13/2012 v konaní svoje tvrdenie o vade predanej veci /vadné riadenie automatickej prevodovky, s vylúčením možnosti jej poškodenia prípadnou nesprávnou technikou jazdy žalobcom z miesta jeho kúpy po Ružomberok/ v konaní pred súdom preukázal, následkom čoho, ak chcel byť žalovaný v konaní úspešný, sa podľa názoru súdu dôkazné bremeno vo vzťahu k obrane žalovaného /popretie skutkových tvrdení/ presunulo na žalovaného. Žalovaný v konaní neprodukoval žiadne dôkazy, ktorými by vyvrátil tvrdenie a dôkazy žalobcu o výskyte vady na predmete kúpy, existenciu vady dokonca ani nesporeval. Za spravodlivé a rozumné riešenie sporu medzi stranami, ako základného materiálneho korektívu, súd považoval priznanie nároku žalobcovi na vrátenie vzájomných plnení po tom, čo žalobca preukázateľne riadne /s uvedením vyskytnutej sa vady a ako sa prejavila a uvedením, aký nárok z toho vyvodzuje/ a včas /listom zo dňa 22.5.2012 doručeným žalovanému najneskôr dňa 4.6.2012, podľa dátumu odpovede žalovaného zo dňa 4.6.2016/, v zákonnej lehote, od kúpnej zmluvy odstúpil. Je rozdiel kúpiť vec opotrebenú, hoc aj nadmerne, avšak funkčnú /v prípade osobného motorového vozidla schopnú riadneho a bezpečného užívania, teda v cestnej premávke

prevádzkyschopnú/ a kúpiť vec, hoc aj nadmerne opotrebenú, avšak po prejdení cca 255 km nefunkčnú. Za irelevantnú súd vyhodnotil obranu žalovaného, že „celú analytickú aktivitu“ pred tým, ako sa žalobca rozhodol vec kúpiť, prenechal žalobcovi /t.j. možnosť si vozidlo obhliadnuť, vykonať skúšobnú jazdu, dať vec obhliadnuť v autoservise/ a že žalobca vec kúpil „ako stojí a leží“, teda že ho to zbavuje akejkolvek zodpovednosti za vady predanej veci. Za prvé, ustanovenie § 501 Občianskeho zákonníka sa nevzťahuje na prípady prevodu individuálne určených vecí, odporovalo by to totiž zmyslu zákonnej zodpovednosti predávajúceho za vady predanej veci a výrazne by znevýhodňovalo kupujúceho, pretože by nemohol uplatniť nárok zo zodpovednosti za vady /rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 2641/2012/, jednak ide o zodpovednosť objektívnu, kedy sa nevyžaduje zavinenie predávajúceho, t. j. žalovaný, ako predávajúci o vade nemusel mať vedomosť. Žalovaný mohol dôsledky svojej zodpovednosti vylúčiť len tým, že by upozornil žalobcu, ako kupujúceho, na konkrétne vady veci, ktoré by už potom mu žalobca nemohol vytýkať. Kúpna zmluva však neobsahuje upozornenie na žiadne vady, preto zodpovednosť žalovaného za vytknutú vadu, následkom ktorej sa vozidlo stalo neupotrebitelným je daná, na ktorý záver súdu nemá vplyv obrana žalovaného v tom zmysle, že nebola žalobcom preukázaná príčina tejto vady /príčina vady automatickej prevodovky vozidla/, keďže existencia samotnej vady vozidla a teda právneho dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy bola žalobcom preukázaná. V konaní bolo preukázané, že v dôsledku vyskytnutej sa vady sa vozidlo stalo nepojazdným, teda ho nemožno bez odstránenia tejto vady používať. Vada, pre ktorú žalobca odstúpil od kúpnej zmluvy, je možno z technického hľadiska vadou, náklady na odstránenie tejto vady by prípadne mohli dosiahnuť približne cenu, za ktorú bolo vozidlo kúpené /vychádzajúc z predbežných informácií znalcov Ing. Šimka, Ing. Weinerja, Ing. Pirčáka - čl. 169, 180, 185 spisu/, preto nemožno uzavrieť, že vytknutá vada je odstrániteľná a odstúpenie od kúpnej zmluvy z tohto dôvodu je neplatné. Neupotrebitelnosť veci je potrebné v zmysle § 597 ods. 1 Občianskeho zákonníka posudzovať podľa povahy a účelu veci. Za neupotrebitelnú treba považovať takú vec, u ktorej vyšla najavo neodstrániteľná vada a predmet kúpy nemožno pre ňu užívať dohodnutým spôsobom, alebo riadne, alebo vyšla najavo obdobná vada, ktorá je síce odstrániteľná, avšak náklady na opravu sú neúmerne cene veci - oprava by bola ekonomicky neúčelným nákladom v pomere ku kúpnej cene, čo spôsobí, že zistená vada je vadou neodstrániteľnou.

15. Pokiaľ žalovaný poukazoval na konkrétnu aplikačnú prax najvyšších súdnych autorít, tieto na predmetný prípad nedopadajú: rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo 171/2008 sa týkalo odstúpenia od spotrebiteľskej zmluvy podľa osobitného predpisu; rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo 133/2011 sa týkalo väd vozidla, ktoré sa vyskytli v čase po jeho kúpe v dôsledku jeho ďalšieho používania a opotrebenia plynutím času /v prejednávanej veci však vada na kúpenom vozidle sa vyskytla ešte v deň, kedy bolo vozidlo žalobcom kúpené po prejdení cca 255 km /ak by sa vada, v dôsledku ktorej sa vozidlo stalo nepojazdným, v deň kúpy nevyskytla, bolo by nelogické, aby uprostred cesty domov žalobca vozidlo odstavil a následne ho dal odtiahnuť podľa jeho skutkového tvrdenia, žalovaný nesporeného a listinného dôkazu žalobcu - faktúry za odťah vozidla ŠPZ D. XXX Q. na trase Ružomberok - Bidovce za 200,- eur dňa 12.5.2012/; rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo 115/2018 sa týkalo procesne správneho žalobného petitu pri synalagmatickom záväzku, ktorú podmienku žalobný petit žalobcu spĺňal. Právnymi závermi súdov nižších stupňov /odvolacích/, nevydaných v tomto konaní, súd v tomto konaní nie je viazaný /§ 391 ods. 2 C.s.p. a contrario/.

16. Pokiaľ sa žalovaný v konaní bránil tvrdením, že predmet kúpy v čase rozhodnutia súdu nebol 7-8 rokov v prevádzke, nebol primerane udržiavaný, vozidlo bolo odstavené a bude nepojazdné, možno aj nefunkčné, má súd za to, že platí, že ak sa vracia predávajúcemu vec už použitá a opotrebovaná, predávajúci nemá právo na rozdiel oproti cene kúpenej veci. Ak by vec bola znehodnotená nad mieru obvyklú, mohol by mať proti žalobcovi iba prípadný nárok na náhradu škody, ktorá mu týmto vznikla, ak preukáže, že kupujúci porušil nejakú právnu povinnosť /napr. porušil návod na údržbu veci, pričom toto porušenie nesúvisí s reklamovanou vadou/. V konečnom dôsledku žalovaný bol o výskyte vady informovaný žalobcom telefonicky okamžite /ešte dňa 12.5.2012/ a v súčinnosti so žalobcom mohol vykonať úkony, potrebné na zabránenie stavu vozidla, ktoré teraz, s odstupom času, namietal.

17. Žalovaný sa dostal s plnením peňažného dlhu prinajmenšom v deň, kedy písomne reagoval na výzvu žalobcu na vrátenie kúpnej ceny v súvislosti s odstúpením od kúpnej zmluvy, dňa 4.6.2012. V súlade s ust. § 517 ods. 1,2 a § 563 Občianskeho zákonníka by žalobcovi patril nárok na uplatnené úroky z omeškania od tohto dňa. S poukazom na ust. § 216 ods. 1 C.s.p. súd žalovaného zaviazal na zaplatenie úrokov z omeškania až odo dňa 3.9.2012 do zaplatenia, v súlade so žalobným petitom, vo výške upravenej vykonávacím predpisom /Nar. vlády SR č. 87/1995 Zb. v znení, platnom k prvému dňu omeškania/.

18. Lehota na plnenie je 3 dni /§ 232 ods. 3 C.s.p./ odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

19. O nároku na náhradu trov konania v konaní len čiastočne úspešného žalobcu /vzhľadom na 2 žalobné petity/, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V danom prípade preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, keď žalobca bol v konaní úspešný v časti o vrátenie si vzájomných plnení a neúspešný v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy.

20. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 C.s.p./.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok.

Podľa § 127 C.s.p., ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak /§ 232 ods. 2 C.s.p./.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.